

Millenium Park Evleri / Houses

İstanbul / Turkey

Nüfusu 15 milyonlara doğru giden İstanbul'da merkez bölgelerde veya merkez çeperinde düşük yoğunluklu yerleşme yapma şansı neredeyse hiç kalmadı. Düşük yoğunluklu villa tarzı yerleşmeler kentin kırsal alanlar ve sınır kuşaklarında yer alıyor, adeta sınırları oluşturuyor. Formula 1 pistinin yakınındaki yeni yerleşim bölgesi Akfırat'taki Millenium Park Evleri Yerleşmesi'de bu anlamda kentle kır arasında bir arayüz.

Yerleşmenin çevresindeki imar verisi düşük yoğunlukta yapılaşmayı öngörmektedir. Konuya yaklaşımımızda yerleşmenin düşük yoğunluk dağılımını dengeleyen, kırsal niteliği olabildiğince koruyan bir şema içinde yapılmasını temel aldık. Arsa yoğun ağaçlardan oluşmuş bir dokuya, floraya sahip değildir. Belirli yerlerde yeşil alanlar dere yatakları üzerinde konumlanmakta, diğer alanlar imar edilebilecek nitelik taşımaktadır. Dolayısıyla tümünden tasarlanmış peyzajla bütünleşmiş bir yerleşim konseptini uygulama olanağı vermektedir. İlk şemaları oluştururken ana çatkıyı oradaki mevcut arazi dokusuyla, ağaçları gözeterek kurduk. Ana şemayı, arazi meyili çevresinde yönelişleri zenginleştirerek, -bina sayısının çok belirleyici olmasına karşın- olabildiğince alanları optimize ederek, arsanın topoğrafyasını, varolan yeşil dokusunu, vadi özelliklerini dikkate alarak biçimlendirdik. Burada yaptığımız, öteki projelerden çok temel olarak ayrılan yaklaşım, mimari projeye başladığımızda peyzaj projesine de başlamış olmamızdır. Mimariyle çevre hem bütünleşsin hem birbirini etkilesin, dolayısıyla peyzaj bitmiş bir yerleşim üzerine yapıştırma, kolaj olmasını istedik.

Yerleşme şeması hafif meyilli arazinin sırt hattından geçen bir omurga ana yaya + oto yoluna balık kılıçığı gibi bağlanan yol dokusuyla kurgulandı. Merkezi yüksek kota sosyal tesis göletlerle bütünleşecek biçimde yerleştirildi. Vadide bu omurgaya adeta paralel, göletlerden oluşan bir su aksı planlandı. Birbirine bağlı damla dizileri halindeki su birikintileri yerleşme boyunca bütünleşip lineerleşerek hareketli zengin bir peyzaj omurgası oluşturuyor. Peyzajın temel kararlarından en önemlisi kırsal peyzajın sürekliliğini sağlarken kentsel bir peyzaj yaratmaktır. Bunun için belli bölgelerde doğayı kendi haline bırakarak yalnızca mevcut florayı destekleyerek kendi kendisini üretmesini sağlamak, villa bahçelerinde, giriş meydanı ve sosyal tesisler çevresinde yapısal elemanlar da kullanarak kentsel peyzaj kurgulamak temel tasarım yaklaşımı oldu.

Kentle yaşayan insanlara kırın olanaklarını dönüştürerek sunmayı kavramsal hedef olarak belirledik. Yerleşimi çevreleyen duvar plan düzlemindeki gölet dizilerinin formunu düşeyde brüt beton içinde açılmış boşluklarla tekrarlayarak yerleşimin çevre düzenini dışarı yansıtıyor. Yerleşme boyunca tematik koridorlar tasarlandı. Anayol etrafında bir koku aksı, vadi boyunca ışık ve mevsimlere göre değişen bir renk aksı doğal ve tasarlanmış iç içe geçiren bir peyzaj yaklaşımını tamamlıyor.

Dere etrafında kavaklardan oluşan bir beyaz orman biçimlenirken bunların soyutlanmış halinin metal direkli ışık ormanı olarak girişte kullanılması kırsal-kentsel ikileminin tasarımsal ifadeleri oluyor.

Millenium Park projesinde, binalara endüstriyel tasarım gibi bakarak; lego gibi, mobilya gibi parçalardan çoklu üretilen, monte edilebilen, inşa edilebilen, betonun yalnızca temelde kullanıldığı bir bina tipi geliştirerek, çok sayıda örneğini gördüğümüz villa konut anlayışından farklı bir yapı üslubunu denemek istedik. Başlangıçta çok sayıda bina tipi oluşturma yönünde başlayan eğilim ekonomik sınırlamalarla üç bina tipine indirgenmiştir. Fakat bina cephelerine kaplanan malzemelerde çeşitlilik, peyzaj

öğelerinin katkısı, konutların havuz yönlerindeki değişiklik, yola olan uzaklıklarını farklı tutmak, grup oluşturmak gibi konuma bağlı olarak geliştirilen farklılaşmalar her birime ve yere farklı karakter kazandırma çabası taşımıştır.

Binaların tasarımında, arazinin yanı başında Formula 1 pistinin olması bizi yarış otomobili gibi high-tech ve hızlı üretilen bina fikrine yöneltti. Depreme dayanıklılık, seri endüstriyel üretilebilme, kaba yapı teknikleri yerine tamamen ince yapı teknikleriyle inşa edilen yüksek yapım kalitesinde binalar elde etmek isteği strüktürel olarak çelik kullanma kararını getirdi. Bunun yanısıra işverenin çelik konstrüksiyon fabrikası olması işin ekonomisi ve pratiği açısından tasarım fikriyle örtüştü.

Strüktürel olarak yalnızca temelde beton kullandık, binaların ana iskeleti tümüyle bulonlu eklenen çelik putrellerle yapıldı. Bütün elemanlar seri üretimle Ankara'daki fabrikada üretiliyor, hazırlanmış beton temeller üzerine süratle monte ediliyor. Yalnızca doğru programlamayla cephe elemanı olarak da kullanılan incelikle bitirilmiş bir strüktür elde ediliyor. İçerden gazbetonla duvar örerek ısı köprülerini kesiyoruz. Bu duvarın üzerine, ana çelik taşıyıcı elemanların arasına ısı ve su yalıtımlı askılı sistemle kompakt laminat kaplama yapılıyor. Dıştan ve içten çift yalıtım yapılmış oluyor. İçeride de alçıpan panellerle işin içine harç sıva girmeden bina bir mobilya gibi bitiriliyor. Çatılarda çelik konstrüksiyon üzerine su kontrplağı, su ısı yalıtımı ve kenetli metal çatıyla kaplanıyor. İçerden de ayrıca ısı yalıtımlı bir asma tavan yapılıyor.

Bu tarz yapı sisteminin en riskli ve aynı zamanda yararlı yanı binanın her noktasının doğru ve atlamadan ayrıntılandırılması gereği. Tasarımı zorluyor, inşaat sırasında düzeltmeye olanak vermiyor, ancak sistematik ve doğru ayrıntılandırıldığında da tek defada ve süratle bitmiş bir ürün elde etme olanağı sağlıyor. Çelik strüktür ve kaplama malzemeleri boyalı ve bitmiş olarak geldiğinden kurgu tamamlandığında cephelere bir iki rötuş dışında bir bitirme işlemi yapılmıyor.

Doğramalar metal konstrüksiyonlu cephe sistemine uyan ısı yalıtımlı satine alüminyum olarak bina konseptine eklemlendi. Korkuluklarda paslanmaz çelik ve cam kullanarak, hatta iç kapıların tasarımında da kaplama arasında alüminyum şeritler, alüminyum pervaz ve süpürgelikler kullanarak iç ve dış tasarımda bütünlük arandı.

Binaların döşemeleri çelik karkas üzerine metal trapez ve hasır demirli neredeyse şap kalınlığında beton katmanlardan oluşuyor, ahşap parke ve seramikle bitiriliyor. Balkon döşemeleri de kalafatlı "ahşap dek" olarak tasarlandı. Çatı ve terasların yağmur suyu cepheye yansıtılmadan içeriden veya kaplama arasından indirildi.

Yapının teknik donanımı "Akıllı ev" kavramı çerçevesinde tasarlandı. Isı düzenleme ve kontrol sistemleri, aydınlatma kumanda sistemleri, güvenlik sistemleri ve iletişim düzeneği ileri teknolojiyle kurgulandı.

Mimari tasarımla peyzaj tasarımının projenin başından itibaren bir sinerji içinde sürdürülmesi, kırsal ve kentselin bulunduğu farklı bir yaşam platformunun high-tech yapı bileşenleri ile organize edilmesi, çevresiyle zıtlaşarak bir birliktelik arayışı bu tasarım ve inşa serüvenine deneysel bir tat katıyor.